

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/789 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 април 2019 година

за установяване на правила във връзка с упражняването на авторското право и сродните му права, приложими за определени онлайн предавания на излъчващите организации и за препредаването на телевизионни и радиопрограми и за изменение на Директива 93/83/ЕИО на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 и член 62 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) С цел да се допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар е необходимо да се предвиди по-широкото разпространение в държавите членки на телевизионни и радиопрограми, които произхождат от други държави членки, в интерес на потребителите в целия Съюз, като се улесни лицензирането на авторското право и сродните му права върху произведения и други закриляни обекти, включени в излъчването на определени видове телевизионни и радиопрограми. Телевизионните и радиопрограми са важен инструмент за насърчване на културното и езиковото многообразие, социалното сближаване и за увеличаване на достъпа до информация.
- (2) Развитието на цифровите технологии и интернет преобрази разпространението на телевизионните и радиопрограми и достъпа до тях. Във все по-голяма степен потребителите очакват да разполагат с достъп до телевизионни и радиопрограми както на живо, така и по заявка, чрез традиционните канали, като например спътниково или кабелно излъчване, а също и посредством онлайн услуги. Поради това излъчващите организации все по-масово предлагат, в допълнение към собствените си излъчвания на телевизионни и радиопрограми, и онлайн услуги, които са спомагателни спрямо това излъчване, като например т.нар. „симулкастинг“ и „догонващи“ услуги. Операторите на услуги за препредаване, които обединяват излъчвания на телевизионни и радиопрограми в пакети и ги предоставят на потребителите едновременно с първоначалното предаване на излъчването в непроменен и несъкратен вид, използват различни средства за препредаване, като например кабелни, спътникови, цифрови наземни мобилни или затворени базирани на интернет протокол мрежи, а също и отворения интернет. Освен това операторите, които разпространяват телевизионни и радиопрограми за потребителите, използват различни начини за получаване на сигнали – носители на програми, от излъчващи организации, включително чрез пряко въвеждане. От страна на потребителите е налице все по-голямо търсене на достъп до излъчвания на телевизионни и радиопрограми не само с произход от тяхната държава членка, но и от други държави членки. Тези потребители включват хората, принадлежащи към езикови малцинства в Съюза, както и лицата, които живеят в държава членка, различна от тяхната държава членка на произход.

⁽¹⁾ ОВ С 125, 21.4.2017 г., стр. 27.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 28 март 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 15 април 2019 г.

- (3) Излъчващите организации предават ежедневно в продължение на много часове телевизионни и радиопрограми. Тези програми включват разнообразно съдържание, като например аудио-визуални, музикални, литературни или графични произведения, защитени с авторско право или сродните му права, или и двете, по силата на правото на Съюза. Отгук произтича и сложният процес на уреждане на правата на многобройните носители на права („правноносител“) и по отношение на различни категории произведения и други закриляни обекти. Често се налага правата да бъдат уредени в кратък срок, особено при подготвянето например на новини и предавания за текущи събития. За да могат да предоставят своите онлайн услуги отвъд националните граници, излъчващите организации трябва да разполагат с необходимите права върху произведения и други закриляни обекти за всички територии, които желаят да покрийат, а това допълнително усложнява уреждането на тези права.
- (4) Операторите на услуги за препредаване обикновено предлагат голям брой програми, които включват множество произведения и други закриляни обекти и разполагат с твърде малко време, за да получат необходимите лицензии, и поради това уреждането на правата представлява значително бреме за тях. За авторите, продуцентите и другите правноносителни съществува също така рискът техните произведения и други закриляни обекти да бъдат използвани без разрешение или заплащане на подходящо възнаграждение. Възнаграждението за препредаването на техните произведения и други закриляни обекти е важно, за да се гарантира предлагането на разнообразно съдържание, което е в интерес и на потребителите.
- (5) Правата върху произведенията и другите закриляни обекти са хармонизирани, *inter alia*, с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ и Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, които предвиждат високо равнище на закрила на правноносителите.
- (6) Директива 93/83/ЕИО на Съвета ⁽⁵⁾ улеснява трансграничното спътниково излъчване и кабелното препредаване на телевизионни и радиопрограми от други държави членки. Разпоредбите в посочената директива относно предаванията на излъчващите организации обаче визират само спътниковото излъчване и поради това не се прилагат за онлайн услугите, които са спомагателни спрямо излъчванията. Освен това разпоредбите относно препредаването на телевизионни и радиопрограми от други държави членки визират само едновременното, непроменено и несъкратено препредаване чрез кабел или свръхвисокочестотна система и не се прилагат за препредаване на телевизионни и радиопрограми с помощта на други технологии.
- (7) Поради това следва да бъде улеснено трансграничното предоставяне на онлайн услуги, които са спомагателни спрямо излъчванията и препредаванията на телевизионни и радиопрограми с произход от други държави членки, като се адаптира правната уредба на упражняването на авторското право и сродните му права, свързани с тези дейности. Това адаптиране следва да бъде направено, като се вземат предвид финансирането и създаването на творческо съдържание, и по-специално на аудио-визуални произведения.
- (8) Приложното поле на настоящата директива следва да обхваща спомагателните онлайн услуги, предлагани от излъчващите организации, при които е налице отчетлива връзка на подчиненост спрямо излъчванията на излъчващите организации. Тези услуги включват услугите, които осигуряват строго линеен достъп до телевизионни и радиопрограми едновременно с тяхното излъчване, и услугите, които осигуряват достъп, в рамките на определен период от време след излъчването им, до телевизионни и радиопрограми, които преди това са били излъчени от излъчващата организация, т.нар. „догонващи“ услуги. Освен това спомагателните онлайн услуги, спрямо които се прилага настоящата директива, включват услугите, които осигуряват достъп до материал, който обогатява или по някакъв друг начин допълва излъчванията на телевизионните и радиопрограми от излъчващата организация, включително посредством предварителен преглед, удължаване, допълване или последващ преглед на съдържанието на съответната програма. Настоящата директива следва да се прилага за спомагателните онлайн услуги, предоставяни на потребителите от излъчващите организации заедно с услугата за радио- и телевизионно разпространение. Тя следва да се прилага също за спомагателните онлайн услуги, които, макар и да имат отчетлива връзка на подчиненост спрямо излъчването, могат да бъдат достъпни за потребителите отделно от услугата за радио- и телевизионно разпространение, без да се изисква от потребителите да получат първо достъп до услугата за радио- и телевизионно разпространение, например чрез абонамент. Това не засяга свободата на излъчващите организации да предлагат такива спомагателни онлайн услуги безплатно или срещу заплащане. Предоставянето на достъп до отделни произведения или други закриляни обекти, които са включени в телевизионни или радиопрограми, или до произведения или други закриляни обекти, които не са свързани с програми, излъчени от

⁽³⁾ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10).

⁽⁴⁾ Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, свързани с авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 28).

⁽⁵⁾ Директива 93/83/ЕИО на Съвета от 27 септември 1993 г. относно координацията на някои правила, отнасящи се до авторското право и сродните му права, приложими за спътниково излъчване и кабелно препредаване (ОВ L 248, 6.10.1993 г., стр. 15).

излъчващата организация, например посредством услуги, които осигуряват достъп до отделни музикални или аудио-визуални произведения, музикални албуми или видеоматериали, например чрез услуги за видео по заявка, следва да не попадат в обхвата на услугите, уредени с настоящата директива.

- (9) За да се улесни уреждането на правата, свързани с трансграничното предоставяне на спомагателни онлайн услуги, е необходимо да се въведе принципът на държавата на произход при упражняването на авторското право и сродните му права, свързани с действията, които се извършват по време на предоставянето на спомагателни онлайн услуги, достъпа до тях или използването им. Този принцип следва да се прилага за уреждането на всички права, които са необходими, за да може излъчващата организация да разгласява публично или да предоставя на публично разположение своите програми, когато предоставя спомагателни онлайн услуги, включително уреждането на авторското право и сродните му права върху произведенията или други закриляни обекти, използвани в програмите, например правата върху звукозаписи или изпълнения. Този принцип на държавата на произход следва да се прилага изключително в отношенията между правноносителите, или субектите, представляващи носители на авторски права, като например организациите за колективно управление на авторски права, и излъчващите организации и единствено за целите на предоставянето на спомагателна онлайн услуга, осигуряването на достъп до нея или използването ѝ. Принципът на държавата на произход не следва да се прилага по отношение на всяко последващо публично разгласяване на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път или на всяко последващо предоставяне на публично разположение на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да може да има достъп до тях от място и във време, индивидуално избрани от него, или всяко последващо възпроизвеждане на произведения или други закриляни обекти, които са включени в спомагателната онлайн услуга.
- (10) Предвид специфичните характеристики на механизмите за финансиране и лицензиране на някои аудио-визуални произведения, които често се основават на изключителното териториално лицензиране, е целесъобразно във връзка с телевизионните програми обхватът на прилагане на принципа на държавата на произход, определен в настоящата директива, да се ограничи до някои видове програми. Тези видове програми следва да включват новини и предавания за текущи събития, както и собствени продукции на излъчващата организация, които се финансират изключително от нея, включително когато финансирането, използвано от излъчващата организация за нейните продукции, се осигурява от публични средства. За целите на настоящата директива собствените продукции на излъчващите организации следва да обхващат продукциите, които се създават от излъчващата организация чрез използването на собствени ресурси, но не включват продукциите, възлагани от излъчващата организация на независими от нея продуценти, и съвместните продукции. По същите причини принципът на държавата на произход съгласно настоящата директива не следва да се прилага по отношение на телевизионното излъчване на спортни събития. Принципът на държавата на произход следва да се прилага само когато програмите се използват от излъчващата организация в нейните собствени спомагателни онлайн услуги. Той не следва да се прилага по отношение на предоставянето на лицензии на трети лица за собствените продукции на излъчващата организация, включително и за други излъчващи организации. Принципът на държавата на произход не следва да засяга свободата на правноносителите и на излъчващите организации да се договарят в съответствие с правото на Съюза относно ограниченията, включително териториални ограничения, на използването на правата им.
- (11) Принципът на държавата на произход, предвиден в настоящата директива, следва да не създава задължение за излъчващите организации да разгласяват публично или да предоставят на публично разположение програми в своите спомагателни онлайн услуги или да предоставят такива спомагателни онлайн услуги в държава членка, различна от държавата членка на тяхното основно място на стопанска дейност.
- (12) Тъй като съгласно настоящата директива се приема, че предоставянето на спомагателна онлайн услуга, достъпът до нея или използването ѝ се осъществяват единствено в държавата членка, в която се намира основното място на стопанска дейност на излъчващата организация, докато на практика спомагателната онлайн услуга може да бъде предоставена отвъд националните граници — в други държави членки, е необходимо да се гарантира, че при определяне на размера на дължимото възнаграждение за съответните права лицата вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, като например характеристиките на услугата, включително времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията, включително аудиторията в държавата членка, в която се намира основното място на стопанска дейност на излъчващата организация, и в други държави членки, в които се осъществява достъп до спомагателната онлайн услуга и същата се използва, както и предоставените езикови версии. Въпреки това следва да се запази възможността за използване на специфични методи за изчисляване на размера на възнаграждението за правата, по отношение на които се прилага принципът на държавата на произход, като например методи въз основа на приходите, реализирани от излъчващата организация от предоставянето на онлайн услугата, които се използват най-вече от радио излъчващите организации.
- (13) По силата на принципа на свободата на договаряне ще бъде възможно да се ограничи използването на правата, засегнати от принципа на държавата на произход, предвиден в настоящата директива, при условие че тези ограничения са в съответствие с правото на Съюза.

- (14) Операторите на услуги за препредаване могат да използват различни технологии, когато препредават първоначалното предаване от друга държава членка на телевизионни или радиопрограми едновременно в непроменен и несъкратен вид с цел приемането им от публиката. Сигналите — носители на програми могат да бъдат получени от операторите на услуги за препредаване от излъчващите организации, които сами предават тези сигнали на публиката по различни начини, например чрез улавяне на сигналите, предавани от излъчващите организации или получаване на сигналите пряко от тях чрез техническия процес на пряко въвеждане. Услугите на тези оператори могат да бъдат предлагани чрез спътникови, цифрови наземни, мобилни, затворени базирани на интернет протокол и други подобни мрежи или чрез услугите за достъп до интернет, определени в Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. Поради това операторите на услуги за препредаване, които използват тези технологии за препредаванията си, следва да бъдат включени в приложното поле на настоящата директива и да се възползват от механизма, с който се въвежда задължителното колективно управление на правата. С цел да се осигурят достатъчни гаранции срещу неразрешеното използване на произведения и други закриляни обекти, което е от особено значение в случая на услугите, за които се плаща, услугите за препредаване, предлагани чрез услуги за достъп до интернет, следва да бъдат включени в приложното поле на настоящата директива само когато тези услуги за препредаване се предоставят в среда, в която само разполагачи с разрешение потребители могат да имат достъп до препредаването и нивото на предоставената сигурност на съдържанието е сравнимо с нивото на сигурност за съдържанието, предавано чрез управляваните мрежи, като например кабелните мрежи или затворените базирани на интернет протокол мрежи, в които препредаването съдържание е криптирано. Тези изисквания следва да бъдат осъществими и адекватни.
- (15) За препредаване на първоначални предавания на телевизионни и радиопрограми операторите на услуги за препредаване трябва да получат разрешение от носителите на изключителното право на публично разгласяване на произведения или други закриляни обекти. С цел да се осигури правна сигурност за операторите на услуги за препредаване и да се преодолеят различията в националното право по отношение на услугите за препредаване, следва да се прилагат правила, подобни на тези, които се прилагат по отношение на кабелното препредаване съгласно Директива 93/83/ЕИО. Правилата на посочената директива включват задължението правото на предоставяне или отказ на разрешение на оператор на услуга за препредаване да се упражнява чрез организация за колективно управление на авторски права. Съгласно тези правила правото на предоставяне или отказ на разрешение само по себе си се запазва и единствено начинът на неговото упражняване се регламентира в известна степен. Правноносителите следва да получават подходящо възнаграждение за препредаването на техни произведения и други закриляни обекти. При определянето на разумни условия за лицензиране, включително лицензионна такса, на препредаването в съответствие с Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ следва *inter alia* да се вземе предвид икономическата стойност на ползването на търгуваните права, включително стойността, определена за средствата за препредаване. Това не следва да засяга колективното упражняване на правото на плащане на еднократно справедливо възнаграждение на изпълнителите и на продуцентите на звукозаписи за публичното разгласяване на звукозаписи с търговска цел, както е предвидено в член 8, параграф 2 от Директива 2006/115/ЕО, нито Директива 2014/26/ЕС, и по-специално нейните разпоредби относно правата на правноносителите по отношение на избора на организация за колективно управление на авторски права.
- (16) Настоящата директива следва да допуска прилагането на споразуменията, сключени между организация за колективно управление на авторски права и операторите на услуги за препредаване във връзка с правата, които са предмет на задължително колективно управление съгласно настоящата директива, да се разшири и за правата на правноносителите, които не са представлявани от тази организация за колективно управление на авторски права, без да се позволява на тези правноносителите да изключват своите произведения или други обекти от прилагането на този механизъм. В случаите, в които повече от една организация за колективно управление на авторски права управлява права от съответната категория за своята територия, държавата членка, за територията на която операторът на услугата за препредаване желае да уреди правата за препредаване, следва да решава коя организация или кои организации за колективно управление на авторски права имат правото да предоставят или да отказват разрешението за препредаване.
- (17) Всички права, притежавани от самите излъчващи организации във връзка с техните излъчвания, включително правата върху съдържанието на програмите, следва да не подлежат на задължителното колективно управление на правата, приложимо за препредаването. Операторите на услуги за препредаване и излъчващите организации в общия случай поддържат трайни търговски връзки, и поради това идентичността на излъчващите организации е известна на операторите на услуги за препредаване. Съответно за тези оператори е сравнително лесно да уредят правата с излъчващите организации. В резултат на това, когато придобиват необходимите лицензии от излъчващите организации, операторите на услуги за препредаване не срещат същите затруднения, пред които са изправени при придобиването на лицензии от носителите на права върху произведения и други закриляни обекти, включени в телевизионните и радиопрограми, които те препредават. Поради това не е необходимо опростяване на процеса на лицензиране на правата, притежавани от излъчващите организации. Необходимо е обаче да се гарантира, че когато

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 72).

излъчващите организации и операторите на услуги за препредаване започват преговори, те преговарят добросъвестно относно лицензирането на правата за препредаване в обхвата на настоящата директива. Директива 2014/26/ЕС предвижда подобни правила, приложими за организациите за колективно управление на авторски права.

- (18) Предвидените в настоящата директива правила относно правата при препредаването, упражнявани от излъчващите организации по отношение на извършени от тях предавания, не следва да ограничават възможността правноносителите да прехвърлят правата си или на излъчваща организация, или на организация за колективно управление на авторски права, като съответно им позволяват да получават пряк дял от възнаграждението, заплащано от оператора на услуга за препредаване.
- (19) Държавите членки следва да могат да прилагат правилата относно препредаването, установени в настоящата директива и в Директива 93/83/ЕИО, в случаите, в които както първоначалното предаване, така и препредаването се извършват на тяхна територия.
- (20) С цел да се осигури правна сигурност и да се поддържа високо равнище на закрила на правноносителите, е целесъобразно да се предвиди, че когато излъчващите организации предават своите сигнали – носители на програми чрез пряко въвеждане единствено на разпространители на сигнали, без да предават пряко на публиката своите програми, а разпространителите на сигнали изпращат тези сигнали – носители на програми на своите потребители, за да им дадат възможност да гледат или да слушат програмите, се счита, че е налице само едно еднократно действие по публично разгласяване, в което излъчващите организации и разпространителите на сигнали участват със съответния принос. Следователно излъчващите организации и разпространителите на сигнали следва да получат разрешение от правноносителите за своя конкретен принос към еднократното действие по публично разгласяване. Участието на излъчващата организация и на разпространителя на сигнали в еднократното действие по публично разгласяване не следва да поражда солидарна отговорност на излъчващата организация и на разпространителя на сигнали за това действие. Държавите членки следва да могат да предвиждат на национално равнище условията за получаване на разрешение за еднократното действие по публично разгласяване, включително за възнаграждението, дължими на правноносителите, като вземат предвид съответното използване на произведенията и другите закриляни обекти от излъчващата организация и от разпространителя на сигнали във връзка с еднократното действие по публично разгласяване. Уреждането на права, с изключение на правата, притежавани от излъчващите организации, представлява значително бреме и за разпространителите на сигнали по подобен начин, както за операторите на услуги за препредаване. Държавите членки следва да могат да предвиждат, че разпространителите на сигнали могат да ползват механизъм за задължително колективно управление на авторски права за своите предавания по същия начин и в същата степен, както операторите на услуги за препредаване за препредаванията, които попадат в приложното поле на Директива 93/83/ЕИО и настоящата директива. Когато разпространителите на сигнали единствено предоставят на излъчващите организации „технически способности“ по смисъла на съдебната практика на Съда на Европейския съюз, за да гарантират, че излъчването се приема, или за да подобрят получаването му, не следва да се счита, че разпространителите на сигнали участват в действието по публично разгласяване.
- (21) Когато излъчващите организации предават пряко на публиката своите сигнали — носители на програми, като по този начин извършват първоначално действие по предаване и едновременно също така предават тези сигнали на други организации чрез техническия процес на пряко въвеждане, например за да се гарантира качеството на сигналите за целите на препредаването, предаванията от тези други организации представляват действие по публично разгласяване, което е отделно от действието, извършено от излъчващата организация. В тези случаи следва да се прилагат правилата относно препредаването, предвидени в настоящата директива и в Директива 93/83/ЕИО, изменена с настоящата директива.
- (22) За да се гарантира ефективното колективно управление на правата и точното разпределение на приходите, събрани в рамките на задължителния механизъм за колективно управление, въведен с настоящата директива, е важно организациите за колективно управление на авторски права да поддържат надлежна документация за членството, лицензиите и ползването на произведения и други закриляни обекти в съответствие със задълженията за прозрачност, посочени в Директива 2014/26/ЕС.
- (23) За да се предотврати евентуалното заобикаляне на прилагането на принципа на държавата на произход чрез удължаване на срока на действие на съществуващите споразумения относно упражняването на авторското право и сродните му права, свързани с предоставянето на конкретна спомагателна онлайн услуга, както и с достъпа до тази услуга или нейното използване, е необходимо принципът на държавата на произход да се прилага и за съществуващите споразумения, като обаче за целта се предвиди преходен период. През този преходен период принципът не следва да се прилага за съществуващите споразумения, като по този начин се осигурява време за адаптирането им съобразно настоящата директива, ако това е необходимо. Необходимо е също така да се предвиди преходен период, за да се даде възможност на излъчващите организации, разпространителите на сигнали и правноносителите да се адаптират към новите правила относно използването на произведения и други закриляни обекти чрез пряко въвеждане, установени в разпоредбите на настоящата директива относно предаването на програми чрез пряко въвеждане.

- (24) В съответствие с принципите за по-добро регулиране е целесъобразно да се направи преглед на настоящата директива, включително на разпоредбите от нея относно прякото въвеждане, след изтичането на определен срок от нейното прилагане, за да може да се направи оценка, *inter alia*, на ползите от нея за потребителите на Съюза, на нейното въздействие върху творческите индустрии в Съюза и върху равнището на инвестициите в ново съдържание, както и на приноса ѝ за подобряване на културното многообразие в Съюза.
- (25) Настоящата директива защита основните права и е съобразена с принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. Въпреки че настоящата директива може да повлияе на упражняването на правата на правоносителите, доколкото е налице задължително колективно управление при упражняването на правото на публично разгласяване във връзка с услугите за препредаване, е необходимо да се уреди целевото прилагане на задължителното колективно управление и то да бъде ограничено до конкретни услуги.
- (26) Доколкото целите на настоящата директива, а именно насърчаване на трансграничното предоставяне на спомагателни онлайн услуги за определени видове програми и улесняване на препредаването на телевизионни и радиопрограми с произход от други държави членки, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели. Що се отнася до трансграничното предоставяне на спомагателни онлайн услуги, настоящата директива не задължава излъчващите организации да предоставят такива услуги зад граница. Освен това тя не задължава операторите на услуги за препредаване да включват в своите услуги телевизионни или радиопрограми с произход от други държави членки. Настоящата директива се отнася само за упражняването на определени права за препредаване в степента, необходима за опростяване на лицензирането на авторското право и сродните му права във връзка с тези услуги, и за телевизионни и радиопрограми с произход от други държави членки.
- (27) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. ⁽⁸⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват правила, които имат за цел да подобрят трансграничния достъп до по-голям брой телевизионни и радиопрограми, като улесняват уреждането на правата за предоставянето на онлайн услуги, които са спомагателни спрямо излъчванията на определени видове телевизионни и радиопрограми, както и за препредаването на телевизионни и радиопрограми. С нея също така се установяват правила за предаването на телевизионни и радиопрограми чрез процеса на пряко въвеждане.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „спомагателна онлайн услуга“ означава онлайн услуга, която се състои в публичното предоставяне, от излъчващата организация или под нейн контрол и на нейна отговорност, на телевизионни или радиопрограми едновременно с излъчването им от излъчващата организация или в продължение на определен период от време след него, както и на какъвто и да е било материал, който е спомагателен за това излъчване;

⁽⁸⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

- 2) „препредаване“ означава всяко едновременно, непроменено и несъкратено препредаване, различно от кабелното препредаване, определено в Директива 93/83/ЕИО, предназначено за приемането от публиката на първоначално предаване от друга държава членка на телевизионни или радиопрограми, предназначени за приемане от публиката, ако първоначалното предаване се извършва по жичен или безжичен път, включително чрез спътник, но не и онлайн, при условие че:
- а) препредаването се извършва от лице, различно от излъчващата организация, която е осъществила първоначалното предаване или под чийто контрол и на чиято отговорност е било осъществено това първоначално предаване, независимо от начина, по който лицето, което извършва препредаването, получава сигналите – носители на програми, от излъчващата организация за целите на препредаването; и
 - б) когато препредаването е чрез услуга за достъп до интернет, както е определена в член 2, втора алинея, точка 2 от Регламент (ЕС) 2015/2120, тя се извършва в управлявана среда;
- 3) „управлявана среда“ означава среда, в която операторът на услуги за препредаване предоставя по сигурен начин препредаване на разполагащите с разрешение потребители;
- 4) „пряко въвеждане“ означава технически процес, чрез който излъчващата организация предава своите сигнали – носители на програми, на организация, различна от излъчващата организация, по такъв начин, че сигналите – носители на програми, не са достъпни за публиката по време на предаването.

ГЛАВА II

Спомагателни онлайн услуги на излъчващите организации

Член 3

Прилагане на принципа на държавата на произход по отношение на спомагателните онлайн услуги

1. Действията по публично разгласяване на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път и по предоставяне на публично разположение на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да може да получи достъп до тях от място и във време, индивидуално избрани от него, извършвани при публичното предоставяне на:
- а) радиопрограми; и
 - б) телевизионни програми, които са:
 - i) новини и предавания за текущи събития; или
 - ii) собствени продукции на излъчващата организация, които са изцяло финансирани от нея,

чрез спомагателна онлайн услуга от излъчваща организация или под неин контрол и на нейна отговорност, както и действията по възпроизвеждане на произведения или други закриляни обекти, които са необходими за предоставянето на тази спомагателна онлайн услуга, достъпа до нея или нейното използване за посочените програми, за целите на упражняването на авторското право и сродните му права, свързани с тези действия, се считат за извършени единствено в държавата членка, в която се намира основното място на стопанска дейност на излъчващата организация.

Първа алинея, буква б) не се прилага за излъчванията на спортни събития и за произведенията и други закриляни обекти, включени в тях.

2. Държавите членки гарантират, че при определянето на размера на дължимото възнаграждение за правата, за които се прилага принципът на държавата на произход в съответствие с предвиденото в параграф 1, страните вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, като например характеристиките на услугата, включително времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията и предоставените езикови версии.

Първа алинея не изключва изчисляването на размера на възнаграждението въз основа на приходите на излъчващата организация.

3. Принципът на държавата на произход, уреден в параграф 1, не засяга свободата на правноносителите и на излъчващите организации да се договарят, в съответствие с правото на Съюза, за да се ограничи използването на такива права, включително на правата съгласно Директива 2001/29/ЕО.

ГЛАВА III

Препредаване на телевизионни и радиопрограми

Член 4

Упражняване на правата при препредаване от правноносителите, различни от излъчващите организации

1. За действията по препредаване на програми се изисква разрешение от страна на носителите на изключителното право на публично разгласяване.

Държавите членки гарантират, че правноносителите могат да упражняват своето право да предоставят или отказват разрешение за препредаване само чрез организация за колективно управление.

2. Когато правноносителят не е прехвърлил управлението на правото, посочено в параграф 1, втора алинея, на организация за колективно управление на авторски права, се счита, че организацията за колективно управление на авторски права, която управлява права от същата категория на територията на държавата членка, за която операторът на услуги за препредаване желае да уреди правата за препредаване, има правото да предоставя или отказва разрешение за препредаване от името на този правноносител.

Когато обаче повече от една организация за колективно управление на авторски права управлява права от тази категория за територията на въпросната държава членка, държавата членка, за чиято територия операторът на услуга за препредаване желае да уреди правата за препредаване, решава коя организация или кои организации за колективно управление на авторски права имат правото да предоставят или отказват разрешение за препредаване.

3. Държавите членки гарантират, че правноносителят има същите права и задължения, произтичащи от споразумението между оператора на услуги за препредаване и организацията или организациите за колективно управление на авторски права, които действат съгласно параграф 2, като правноносителите, които са упълномощили въпросната организация или въпросните организации за колективно управление на авторски права. Държавите членки също така гарантират, че този правноносител може да предяви тези права в определен от засегнатата държава членка срок, който не може да бъде по-кратък от три години от датата на препредаването, което включва неговото произведение или друг закрилян обект.

Член 5

Упражняване на правата при препредаване от излъчващите организации

1. Държавите членки гарантират, че член 4 не се прилага за правата на препредаване, упражнявани от излъчващите организации по отношение на собствените им предавания, независимо дали въпросните права им принадлежат или са им били прехвърлени от други правноносителите.

2. Държавите членки предвиждат, че когато излъчващите организации и операторите на услуги за препредаване започват преговори относно предоставяне на разрешение за препредаване съгласно настоящата директива, тези преговори се провеждат добросъвестно.

Член 6

Медиация

Държавите членки гарантират, че е възможно да се поиска съдействието на един или повече посредници, както е предвидено в член 11 от Директива 93/83/ЕИО, ако между организацията за колективно управление на авторски права и оператора на услуги за препредаване или между оператора на услуги за препредаване и излъчващата организация не се постигне споразумение относно разрешението за препредаване на излъчваните програми.

Член 7

Препредаване на първоначално предаване с произход от същата държава членка

Държавите членки могат да предвидят, че правилата в настоящата глава и в глава III от Директива 93/83/ЕИО се прилагат в случаите, в които както първоначалното предаване, така и препредаването се извършват на тяхна територия.

ГЛАВА IV

Предаване на програми чрез пряко въвеждане

Член 8

Предаване на програми чрез пряко въвеждане

1. Когато излъчващата организация предава чрез пряко въвеждане своите сигнали – носители на програми, на даден разпространител на сигнали, без самата тя да предава едновременно тези сигнали – носители на програми, пряко на публиката, и разпространителят на сигнали предава на публиката тези сигнали – носители на програми, се счита, че излъчващата организация и разпространителят на сигнали участват в едно еднократно действие по публично разгласяване, за което те трябва да получат разрешение от правноносителите. Държавите членки могат да предвидят условията за получаване на разрешение от правноносителите.
2. Държавите членки могат да предвидят, че членове 4, 5 и 6 от настоящата директива се прилагат *mutatis mutandis* в случаите, в които правноносителите упражняват правото да предоставят или отказват разрешение на разпространителите на сигнали за предаването по параграф 1, извършено чрез едно от техническите средства, посочени в член 1, параграф 3 от Директива 93/83/ЕИО или в член 2, точка 2 от настоящата директива.

ГЛАВА V

Заклучителни разпоредби

Член 9

Изменение на Директива 93/83/ЕИО

В член 1 от Директива 93/83/ЕИО параграф 3 се заменя със следното:

„3. По смисъла на настоящата директива „кабелно препредаване“ означава едновременното, непроменено и несъкратено препредаване чрез кабел или свръхчестотна система с цел приемане от публиката на първоначално предаване от друга държава членка по жичен или безжичен път, включително чрез спътник, на телевизионни или радиопрограми, предназначени за приемането им от публиката, независимо от начина, по който операторът на услуги за кабелно препредаване получава сигналите – носители на програми, от излъчващата организация за целите на препредаването.“

Член 10

Преглед

1. В срок до 7 юни 2025 г. Комисията извършва преглед на настоящата директива и представя основните констатации от него в доклад до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет. Докладът се публикува и се предоставя на разположение на обществеността на уебсайта на Комисията.
2. Държавите членки своевременно предоставят на Комисията съответната информация, която е необходима за изготвянето на посочения в параграф 1 доклад.

Член 11

Преходна разпоредба

Спрямо споразуменията относно упражняването на авторското право и сродните му права, свързани с действията по публично разгласяване на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път и с предоставянето на публично разположение на произведения или други закриляни обекти по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да може да получи достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него, извършвани по време на предоставянето на спомагателна онлайн услуга, както и свързани с действията по възпроизвеждане, които са необходими за предоставянето на тази спомагателна онлайн услуга, достъпа до нея или нейното използване, които са в сила към 7 юни 2021 г., се прилагат разпоредбите на член 3, считано от 7 юни 2023 г., ако срокът им на действие изтича след тази дата.

Спрямо разрешенията, получени съгласно член 8 за действията по публично разгласяване, които са в сила на 7 юни 2021 г., се прилагат разпоредбите на член 8, считано от 7 юни 2025 г., ако срокът им на действие изтича след тази дата.

Член 12

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 7 юни 2021 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 17 април 2019 година.

За Европейския парламент
Председател
A. TAJANI

За Съвета
Председател
G. CIAMBA